

JURNAL DUHOVNICESC NEEDITAT

CALEA DOCĂINȚEI LĂUNTRICE

Traducere din limba rusă: **Vladimir Bîrca**

Corectură text, îngrijire ediție: Dan Constantin Cucul
Gheorghe Cristian Cucul

Editura EVANGHELISMOS
București, 2010

CUVÂNT ÎNAINTE	9
I. AMINTIRILE EPISCOPULUI ARSENIE DESPRE PĂRINTELE IOAN DE KRONSTADT	11
II. EXTRASE DIN ÎNSEMNĂRILE JURNALELOR DIN ANII 1867, 1870, 1871	45
III. EXTRASE DIN ÎNSEMNĂRILE JURNALULUI DIN ANUL 1871	55
IV. EXTRASE DIN ÎNSEMNĂRILE JURNALULUI DIN ANUL 1872-1873	59
1) Despre viața lui de familie	60
2) Părintele Ioan și copiii	66
3) Alte însemnări	69
V. EXTRASE DIN ÎNSEMNĂRILE JURNALULUI DIN ANUL 1873	73
1) Visul Părintelui Ioan de Kronstadt	79
2) Concetățeni înțelepți ai Părintelui Ioan	80
3) Câteva fragmente legate de viața de familie a Părintelui Ioan de Kronstadt	83
4) Alte însemnări	90
VI. EXTRASE DIN ÎNSEMNĂRILE ANILOR 1904-1907	101
VII. SPICUIRI DIN ÎNSEMNĂRILE JURNALELOR DUHOVNICEȘTI ALE SFÂNTULUI IOAN DE KRONSTADT PE TEMA: „DESPRE SINE”	137
VIII. ÎNCHEIERE	143

I. Amintirile Episcopului Arsenie despre Părintele Ioan de Kronstadt

Episcopul Arsenie Jadanovski
(6 martie 1874 – 27 septembrie 1937)

Dumnezeu a rânduit să aleg viața monahală în urma rugăciunilor și binecuvântării Părintelui Ioan de Kronstadt. După ce am fost admis la Școala Teologică, am început să caut prilejuri de a-l întâlni pe Părintele la Moscova, unde adeseori venea pentru a sluji Sfânta Liturghie și a-i cerceta pe bolnavi. Dumnezeu mi-a îndeplinit dorința curând. Colegul meu, Ilie Abburruss, mai târziu arhiman-dritul Ignatie, starețul Metocului Antiohiei, s-a dus odată în vizită la protectorul său, P.S. Trifon, Episcop de

Dmitrovsk, la care Părintele Ioan intenționa să slujească, și m-a luat și pe mine împreună cu el. Aici, în biserica ce avea formă de cruce, a avut loc, într-o atmosferă de rugăciune, prima mea întâlnire cu marele păstor. Impresiile lăsate mi-au fost atât de scumpe, încât port și acum un adânc sentiment de recunoștință părintelui Ignatie, precum și tuturor celor care mai târziu au contribuit la apropierea mea de Părintele Ioan. Printre aceștia au fost Alexandru Semenovici, Elena Mihailovna Mironova și mai ales Vera Ivanovna Perțova.

După mutarea mea de la Academie la Moscova, m-am întâlnit și am slujit cu Batiușka destul de des. Fiecare venire a lui îmi era anunțată de credincioși binevoitori. Astfel, am avut bucuria de a săvârși împreună cu Părintele Sfânta Liturghie în comunitățile „*Alină-mi tristețea*” (comunitate a surorilor de caritate, situată în Lefortov, vis-a-vis de biserica cu hramul Sfinților Apostoli Petru și Pavel, ce a fost înființată în 1868 de către N.B. Sahova, soție de cneaz), *Iverskaia* (comunitate fondată în 1894, amplasată în Bolișaiia Poleanca) și în Metocul Antiohiei.

Îmi amintesc rânduiala slujirii Părintelui Ioan, cu toate particularitățile ei. Când venea la biserică, intra direct în Sfântul Altar, pe ușile laterale, îngenunchea înaintea Sfintei Mese și-și punea mâinile pe ea; adesea putea fi văzut în această poziție. Părintele se prihănea pe sine în aceste momente pentru toate păcatele pe care le săvârșise în ultimele zile și se ridica numai atunci când simțea că Dumnezeu l-a iertat. Primenit și plin de viață, îi saluta binevoitor pe toți cei prezenți, își punea epitrahilul și binecuvânta începutul Utreniei. Ieșea apoi să citească stihirile din Canonul zilei. Cărțile de cult erau pregătite de regulă de protoiereul Bisericii „*Bucuria neașteptată*” din

Kremlin, Nicolai Lebedev – prietenul și sfetnicul permanent al Părintelui Ioan când se afla în Moscova. Batiușka citea cursiv, accentuând anumite pasaje, adeseori repetând unele cuvinte sau chiar fraze întregi. Probabil că făcea aceasta pentru a pătrunde el însuși înțelesul, dar și pentru lămurirea celor prezenți. Din această ultimă pricină, se interesa de impresiile lăsate de felul în care citise. După rugăciunile începătoare și o scurtă Utrenie, Părintele Ioan începea Proscomidia. Uneori îl lăsa pe unul dintre preoții prezenți acolo să o săvârșească. Părintele slujea cu trezvie, iar în ochii lui, îndeosebi la momentele mai însemnate, se zăreau lacrimi. Atunci se simțea puterea rugăciunii sale și alipirea lui de Dumnezeu. După Liturghie obișnuia să meargă în casa preotului paroh sau la administratorul instituției în care oficiase slujba religioasă. Aici servea o ceașcă de ceai și se întărea cu puțină hrană. Fiecare întâlnire cu el îmi întărea convingerea că dispoziția sa sufletească rămânea, mereu și oriunde, una cumpătată, distinsă, demnă de un om al lui Dumnezeu. Ea năștea și în cei din preajma lui cumițenie și trezvie. Acolo unde apărea, atmosfera devenea de îndată una duhovnicească. În prezența lui erau de neconceput discuțiile vesele, glumele, fumatul și altele de felul acesta. Cei din jurul său se străduiau să aibă un comportament evlavios. Interesele mărunte erau trecute pe ultimul plan, iar sufletul se umplea numai de trăiri înalte, cerești. Toți, ca și cum ar fi fost o singură ființă, erau pătrunși de acea dispoziție luminoasă a duhului, toți erau învăluiți de o sfântă cucernicie.

În 1906, pe 24 iulie, Batiușka a vizitat pe neașteptate Mânăstirea Ciudov și, mai întâi de toate, a intrat în cancelaria stăreției. După ce s-a așezat în fotoliu, la birou, Părintele a stat de vorbă cu mine. I-am dat să citească

scrisoarea pe care mi-o trimisese în 1899, în care mă sfătuia să intru în monahism. Exprimându-și satisfacția prin clătinarea capului, marele păstor s-a ridicat și a dat să plece. Eu i-am cerut să mă binecuvânteze, iar Părintele mi-a recomandat mai mult aer proaspăt și să nu-mi fie frică să deschid fereastra.

Cercetând mănăstirea, Părintele s-a interesat de veșmântar. Aici privirea i-a fost atrasă de Evanghelia scrisă de Mitropolitul Alexei. Ținând-o mult timp în mâini, și-a atins capul de ea, a sărutat-o și a rostit impresionat: „De ce mare fericire am parte eu azi! Țin în mâini și sărut însuși manuscrisul acestui mare Sfânt”. Apoi, după ce s-a închinat cinstitelor Moaște ale Cuviosului, cu multă căldură și-a luat rămas bun de la toți și a plecat. Vizita aceasta a fost pentru noi ca un vis minunat.

În ziua următoare, 25 iulie, am slujit împreună cu Părintele Ioan la comunitatea „*Alină-mi tristețea*”. După Liturghie m-a invitat, dimpreună cu ceilalți, în apartamentul directorului. La masă Părintele mi-a oferit mâncare din farfuria sa. Era un om amabil, binevoitor și politicos.

Apoi a mers în vizită la familia Mironov. Într-acolo m-am grăbit să merg și eu împreună cu părintele Ignatie. Toți ucenicii apropiați ai Părintelui îl însoțeam de regulă oriunde se ducea în Moscova. La familia Mironov am fost martorul unei scene neobișnuite: Părintele s-a dedat cu deosebită dăruire preocupărilor casnice. În timp ce servea ceaiul împreună cu ceilalți, au fost aduși la el copii, i-au fost înfățișați oameni bolnavi, i s-au cerut sfaturi. La un moment dat, Batiuşka ne-a spus cu voce tare: „Iar acum voi citi din Sfânta Evanghelie, după care mă voi odihni puțin”. S-a retras în altă cameră, s-a așezat pe pat și s-a adâncit în lectură, neluând aminte la privirile

celor prezenți îl urmăreau chiar și acolo. Apoi, punându-și o pernă sub cap, a dormit puțin. La plecare, Părintele Ioan mi-a dăruit jurnalul său „*Tristețea inimii*”, cu semnătura sa, precum și o sutană călduroasă, căptușită cu un material mătăsos. La rândul meu, i-am dăruit o icoană a Sfântului Alexei. Părintele a sărutat-o și a pus-o în buzunarul de la piept, spunându-mi: „Sunt adânc mișcat!”.

Îmi mai amintesc cum l-am vizitat pe Părintele Ioan la Schitul Aulov, din gubernia Iaroslav. Mi s-a oferit o cameră la arhondaric, în care doar înnoptam, căci restul timpului îl petreceam la căsuța Părintelui. Aduc mulțumiri și mă rog pentru stareța Mânăstirii Sfântului Ioan din Petrograd și pentru egumena Anghelina de la schitul mai sus amintit, care m-au primit cu multă bunăvoință, contribuind astfel la apropierea mea de Părintele Ioan.

La Aulov Părintele Ioan liturghisea, predica și împărtășea zilnic. În ajun se săvârșea Privegherea și închinătorii erau chemați la spovedanie. Din mila lui Dumnezeu, participam și eu de fiecare dată, alături de marele păstor, la săvârșirea Sfintei Liturghii. Îmi aduc aminte cum Părintele Ioan singur îmi alegea mitra. Odată, pe când consuma Sfintele din Potir, m-a întrebat: „Voi, la Ciudov, ce fel de vin folosiți pentru slujire?”. I-am răspuns: „Vin obișnuit”. „Eu – mi-a zis Părintele Ioan – pentru o așa de mare Taină, mă străduiesc să procur vin de cea mai bună calitate”.

Când Părintele ieșea cu Potirul, în biserică se producea deseori agitație, toți îndreptându-se în față. De aceea era nevoit să fie mai aspru. Adesea îl auzeam muștrându-i pe unii: „Pe tine ieri te-am împărtășit, dar azi nu-ți mai îngădui, pentru că te lenevești, muncești puțin” sau: „Te-ai spovedit?! Înainte de Sfânta Împărtășanie trebuie mereu